

18. søndag efter Trinitatis

Tid og sted: Jerlev og Højen kl. 9 og 10.30, d. 15/10 2017

Skriftlæsninger

Es 40,18-25: Med hvem vil I sammenligne Gud?

1 Kor 1,4-8: Jeg takker altid min Gud for jer, for den nåde, som han har givet jer i Kristus.

Matt 22,34-46: Hvad mener I om Kristus? Hvis søn er han?

Salmevalg

12: Min sjæl, du Herren love

7/448

54: Hvad mener I om Kristus

523/510

731: Nu står der skum om bølgetop

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus

Da farisæerne hørte, at Jesus havde lukket munden på saddukæerne, samledes de, og en af dem, en lovkyndig, spurgte ham for at sætte ham på prøve: ”Mester, hvad er

det største bud i loven?” Han til sagde ham: ”Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind.’ Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: ’Du skal elske din næste som dig selv.’ På de to bud hviler hele loven og profeterne.”

Mens farisæerne var forsamlet, spurgte Jesus dem: ”Hvad mener I om Kristus? Hvis søn er han?” De svarede: ”Davids.” Hans sagde til dem: ”Hvordan kan David så ved Ånden kalde ham herre og sige:

’Herren sagde til min herre:

Sæt dig ved min højre hånd,

Indtil jeg får lagt dine fjender

Under dine fødder?’

Når David altså kalder ham herre, hvordan kan han så være hans søn?” Ingen kunne svare ham et ord, og fra den dag turde ingen længere spørge ham om noget.

Prædiken

”Med hvem vil I sammenligne mig, så vi skulle være lige?” siger den Hellige. Den hellige er Gud, der taler i Det Gamle Testaments Esajas’ Bog, og når jeg hører det spørgsmål fra Guds egen mund: ”Med hvem vil I sammenligne mig, så vi skulle være lige?” så tænker jeg, at det må handle om menneskets hovmod. Som i fortællingen om Babelstårnet, hvor menneskene rækker ud efter Gud og vil være hans lige. Eller som i Paradiset, hvor slangen overbeviser Adam og Eva om, at hvis de spiser af frugten, bliver de som Gud. Men Esajas har kun hånsord til overs for den hovmod: Gud er ham, der troner over jordens flade, men alle dens beboere er som græshopper, siger han.

En græshoppe er sådan et lille kryb, som man tilfældigt træder på, når man går tur en sommereftermiddag. Man mærker det næppe, og de døde rester af græshoppen bliver blot siddende i græsset eller under sålen. ”Fyrster gør han til intet, knap er de plantet, knap har stiklingen slået rod, før han puster på dem, så de visner, og stormen river dem bort som strå.” Og man fristes til at spørge: Er vi ikke andet end græshopper og strå i Guds øjne?

Men da Jesus taler med de farisæere, der har samlet sig for at sætte ham på prøve, er hovmodet godt skjult under de kunstfærdige og smukke retoriske taler. Farisæerne kender deres bibel ud og ind, og de ved, at intet menneske er lige med Gud. De spørger: ”Mester, hvad er det største bud i loven?” Jeg forestiller mig, at stemningen var intens; der var død stille omkring dem. I baggrunden listede en tolder rundt, i mængden skjulte sig en prostitueret kvinde; blandt farisæerne fik hun øje på den mand, der engang ville stene hende. Og vi står der også og lytter, med hver vores historie; og så siger Jesus de berømte ord: ”Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind. Det er det største og det første bud.” Det var ikke nyt, men med det svar bestod han farisæernes prøve. Folk nikkede anerkendende og mumlede stille til sidemanden, at det var et godt svar, eller sådan ville jeg også have svaret, osv, osv... Men så fortsatte han... og nu blev der atter stille: ”Men der er et bud, som står lige med det.” Opmærksomheden steg. En kvinde, der sad i baggrunden og strikkede, mistede en maske; toldereren

glemte at se efter, hvor han trådte, og snublede over en høne; enkelte var på vej væk, men i samme øjeblik stoppede de, vendte om og spidsede ører. Og Jesus stod et kort øjeblik og nød opmærksomheden. Så tog han en slurk vand, en dyb indånding og kiggede rundt på forsamlingen. Og så sagde han: ”’Du skal elske din næste som dig selv.’ På de to bud hviler hele loven og profeterne.”

Jeg tænker på, at samtalen nok havde været omvendt, hvis den var foregået i dag. Farisæerne var med al sandsynlighed oprevet over, at man kunne sætte noget bud lige med kærligheden til Gud. For dem var det lig med hovmod: Med hvem vil I sammenligne Gud, så de skulle være lige? Men i dag er det lige omvendt.

Når vi spørger, hvad kristendom er, så er automatsvaret ofte: næstekærlighed. Og dér stopper svaret. Vi er blevet bange for at tage Gud med. Kristendommen som etisk fordring, som et krav om medmenneskelighed, omsorg og barmhjertighed kan enhver stå inde for, men at vi også har et ansvar over for Gud, er sværere at sluge.

Hvis Esajas boede i Odense i dag, ville han nok spørge: Hvad kan stilles lige med mennesket? Hvad kan stilles lige med den guddommelige stemme, der hvisker i mit hjerte? Sandheden er min egen! Du har din sandhed, og de kommer ikke hinanden ved. De er som ledestjerner på hver vores himmel.

Jeg havde en samtale i den forgangne uge, som satte mange tanker i gang. Den handlede om næstekærlighed og tilgivelse. Samtalen fik mig til at tænke over dette spørgsmål: Når vi siger, at kristendom er næstekærlighed, hvem er så værdig til at træde ind i dette hus? ... ikke jeg! Og hvis nogen af jer vil kaste den første sten, så løber jeg om og gemmer mig bag alteret. Hvis kristendommen alene var etisk fordring, så ville kirken enten være fuldstændig tom eller propfuld med hyklere.

Hvis kristendom er næstekærlighed, så er det kun Kristus, der er værdig til at træde ind i dette hus. Men kristendom er netop mere end næstekærlighed. Kristendom er at følge Kristus herind. Fortællingen, som vi hørte inden prædikenen, stopper ikke ved de to kærlighedsbud, for da

ville fortællingen ikke være andet, end den etiske fordring vi alle er underlagt, i og med at vi er mennesker. Det er, for mig at se, ikke særligt kristent at være næstekærlig.

Fortællingen fortsætter. Nu stiller Jesus spørgsmålet til farisæerne: ”Hvad mener I om Kristus? Hvis søn er han?” Farisæerne svarer, at Kristus er *Davids søn*. Det svar Jesus giver, er meget kryptisk for os, der ikke er trænet i lærde jødiske disputer. Men essensen af hans tale er, at Gud selv har sat Kristus ved sin højre hånd. Davids søn, Kristus, er ophøjet til at sidde ved Guds højre hånd, til at være Guds lige. ... Og her klinger ordene fra Esajas’ bog med i baggrunden: ”Med hvem vil I sammenligne mig, så vi skulle være lige?” Og svaret er: Jesus Kristus.

Jesus Kristus... ligesom mange i dag forstår kristendom som en etik uden Gud, sådan er Jesus Kristus blevet et eksempel på et usædvanligt menneske blandt mange. Jesus er blevet en af de helte, der kan inspirere os til at blive bedre versioner af os selv. Og det er uden tvivl fint og prisværdigt at lade sig inspirere af alle de kloge Gajol-citater, Jesus er kendt for.

Men for mig er Jesus frelseren, og det er han, fordi han er Guds lige. Han er frelseren, fordi han besad Guds magt, og som en jordisk storfyrste kunne underlægge sig alverdens riger, men undlod at gøre det, sådan som vi sang i salmen inden prædikenen: Hvad mener I om Kristus, hvis Søn er han? Og den syngende menighed svarer i vers 4: ”Vi tror, han er den Herre, der råder alt, og her han blev en fattig blandt brødre kaldt.” Jesus Kristus er den, der gav afkald på sin guddommelige almagt, for at leve som det ene elskende menneske; så intimt tæt på helt tilfældige og almindelige mennesker, så vi mærker, at det lige så godt kunne være os: Hvad hvis det nu var Kristus, der sad dér, over for os eller ved siden af os på bænken. Vi ved det ikke, men vi ved, at frelsen kun er virkelig i en relation til ”et andet”. Frelsen er ikke den lille guddommelige stemme, der hvisker i hjertet, og som vi sådan skal anstrenge os for at høre, så vi kan nå frem til vores sandhed, til vores sande jeg. Frelsen er at blive fri for at lytte til den stemme. Frelsen er at blive fri for at gøre næstekærlighed til kristendom. Vi bliver ikke frelst, hvis vi elsker vores næste.

Kristendommen udlægger det dobbelte kærlighedsbud anderledes: Frelsen er i kærligheden. Det er den erfaring, vi tager med os, når vi følger Kristus ind i kirken.

Der er en afgrundsdyb forskel på kravet om det dobbelte kærlighedsbud, og så det at følge Kristus ind i kirken, eller ind i livet, som er det samme, for kirke betyder ”det, der hører Herren til.”

Hvis kristendommen ikke var andet end næstekærlighed, da ville det være en religion uden håb. Og Luther siger, at vores håb er, at vi kan holde Gud op mod Gud; det betyder, at vi skal holde Kristus op imod ”den skjulte Gud”, skæbneguden, eller den gammeltestamentlige Gud, der troner i sin almægtighed over jordens flade, og for hvem vi ikke er andet end græshopper og strå.

Vi skal holde Gud op mod Gud, sådan som bibelfortællingerne gør det til denne 18. søndag efter trinitatis: Fortællingerne stiller Kristus lige med Gud.

Kristus er lige med Gud, fordi han fastholdte sin menneskelighed lige til det sidste. Han kærlighed gjorde, at han altid kun levede for den anden, og som det

menneske, der elskede Gud og sin næste som sig selv, gik han i døden. Og frelsen er, at historien ikke sluttede på korset. Frelsen er, at Jesus Kristus genopstod. At Jesus Kristus er opstået betyder for os, at frelsen er i kærligheden. At Jesus Kristus er opstået, betyder at du ser ind i din frelsers øjne, når du vender dig mod din næste. For han er lige her, din frelser: Vi tror, han som vor talsmand for Gud nu står, og dog han som vor lige iblandt os går. Sådan sang vi, for at det Ord må leve i os, at frelsen er i kærligheden og der findes ingen frelse uden for Jesus Kristus, som bærer kærligheden frem til os. Amen.

Lovprisning

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden,
som det var i begyndelsen,
således også nu og altid
og i al evighed. Amen.

Kirkebøn

Forunderlige skabermagt, vor Herre, og vor Gud. Vi kalder dig almægtig, den højeste af alle væsner! Og dog lod du dig pine og ydmyge af simple mennesker. Hvis det er dig, der lader græsset gro; hvis det er dig, der får blomsterne til at springe ud; hvis det er dig, der giver træerne kraft til at blomstre og bære frugt; hvis det er dig, der lader solens stråler varme jordens overflade; hvis det er dig, der lader regnen vande vores jord; så tilgiv os vores hovmodighed og lær os sand ydmyghed; lær os ikke så meget at søge at blive trøstet som at trøste. Lær os ikke så meget at søge at blive elsket som at elske.

Almægtige Gud, hvor vores evner ikke længere rækker, ræk da hånden ud mod alle ensomme, sorgfulde og forladte mennesker. Lad alle svigtede, alle forhadte og alle undertrykte mærke din varme og forandrende kærlighed.

Velsign og bevar det fællesskab, der udspringer som en kilde fra dig, og lad den kilde springe ud af døbefonten og nadveren; lad dit ord have frit løb iblandt os, for at dit rige med retfærdighed og fred og glæde i Helligånden må

udbredes og vokse, og nådens lys skinne for alle dem, der sidder i mørke og dødens skygge.

Herre, vi beder dig for alle, der har fået magt og ansvar og viden betroet: Giv dem trosskab og visdom, så de forvalter mulighederne til gavn for de svage og til at tjene andre mennesker. Amen!

Apostolsk velsignelse

Lad os med apostlen tilønske hinanden:

Vor Herre Jesu Kristi nåde,

Guds kærlighed,

og Helligåndens fællesskab

være med os alle. Amen!